

Lausunto Peab Industri Oy:n maa-aines- ja ympäristölupaa koskevasta valituksesta

Rakennus- ja ympäristölautakunta 10.11.2025 § 5

274/11.01.00.06/2024

Vaasan hallinto-oikeus on pyytänyt Liperin elinympäristölautakunnan lupajaoksen (nykyisin rakennus- ja ympäristölautakunta) lausuntoa valituksesta, joka koskee 21.1.2025 Peab Industri Oy:lle myönnettyä maa-aines- ja ympäristölupaa (maa-aines- ja ympäristölupapäätös 1/2025). Lausuntoa on pyydetty 3.11.2025 mennessä, mutta lausunnon antamiselle on saatu lisää aikaa 14.11.2025 saakka.

Valittajina ovat Vaivio-Härkinvaara kyläyhdistys ry, Pohjois-Karjalan lintutieteellinen yhdistys ry sekä lähiseudun asukkaat, joiden ensisijaisena vaatimuksena on lupapäätöksen kumoaminen. Toissijaisena vaatimuksena on asian palauttaminen uuteen valmisteluun ja kolmantena vaatimuksena lupaehtojen muuttaminen valittajien esityksen mukaisesti. Lisäksi valittajat vaativat myönnetyn aloitusluvan kumoamista.

Päätöksellään 31.3.2025 Vaasan hallinto-oikeus kumosi lupajaoksen myöntämän aloitusoikeuden.

Valittajien mielestä lupapäätös tulee kumota, koska se on Vaivion osayleiskaavan ja Joensuun seudun yleiskaavan vastainen, toiminnasta aiheutuu naapuruussuhdelain mukaista kohtuutonta rasitusta alueen asukkailla ja alueella on useita MURAU-asetuksen mukaisia herkkiä kohteita alle 300 metrin etäisyydellä. Lisäksi lupa on valittajien mielestä maa-aines-, vesi- ja ympäristönsuojelulakien vastainen.

Lupapäätöksen palauttamista uudelleen käsiteltäväksi perustellaan muun muassa sillä, että päätös ja lupamääräykset olisivat maa-ainesasetuksen vastaisia. Myöskään tehdyt selvitykset ja kuulemiset eivät olisi olleet valittajien mielestä riittäviä.

Muutoksia vaaditaan 12 lupamääräykseen. Lisäksi lupapäätökseen vaaditaan lisättäväksi 3 uutta lupaehtoa.

Valitusasiakirja on jaettu sähköpostitse luottamushenkilöille pykälän oheismateriaalina.

Valmistelija

Ympäristötarkastaja

Esittelijä

Rakennustarkastuspäällikkö

Päätösehdotus

Liperin rakennus- ja ympäristölautakunta antaa Vaasan hallinto-oikeudelle Peab Industri Oy:n maa-aines- ja ympäristölupaa koskevasta valituksesta (diaarinumero 343/2025) seuraavan lausunnon:

Valituksenalainen lupapäätös on toinen, jonka Liperin elinympäristölautakunnan lupajaos on myöntänyt kyseessä olevalle alueelle Peab Industri Oy:lle. Ensimmäinen maa-aines- ja ympäristölupa myönnettiin vuonna 2021. Siitä valitettiin Vaasan hallinto-oikeuteen, joka päätöksellään vuonna 2023 kumosi luvan ja palautti sen uudelleen käsiteltäväksi, mikäli hakemusta täydennetään pohjavesiselvityksellä. Nyt valituksenalaisen päätöksen pohjana on ollut lupahakemus, jota on täydennetty Vaasan hallinto-oikeuden päätöksen mukaisen pohjavesiselvityksen lisäksi myös luonto- ja maisemaselvityksellä sekä meluselvityksellä.

Tehtyjen selvitysten mukaan maa-aines- ja ympäristöluvan myöntämiselle ei ole esteitä. Pohjavesiselvityksen yhteydessä alueelle asennettiin 3 pohjaveden havaintoputkea, joista otettujen näytteiden perusteella pohjavesi on laadultaan tavanomaista suomalaista pohjavettä. Pohjaveden pääasiallinen virtaussuunta on ottoalueelta lounaaseen ja etelään, eikä pohjavedellä ole virtausyhteyttä lähimmälle pohjavesialueelle eikä lähimmille kaivoille. Koska alue on olemassa olevaa maa-ainesten ottoaluetta, suunniteltu ottotoiminta ei vaikuta merkittävästi alueen maisemakuvaan. Luontoselvityksessä alueelta ei löydetty erityisiä luontoarvoja, eikä tehty havaintoja kaakkurista. Lupamääräykset kuitenkin rajoittavat louhintatöitä niin, että räjäytykset eivät ole sallittuja kaakkurin pesimäaikaan. Meluselvityksessä tarkasteltiin Peab Industri Oy:n ja viereisen NCC Industri Oy:n (ei voimassa olevaa maa-aineslupaa) louhinta- ja murskaustoiminnan melua yksinään sekä tilanteessa, jossa molempien toiminnanharjoittajien toiminnot ovat yhtä aikaa käynnissä. Selvityksen mukaan toiminnanharjoittajien toiminnasta erikseen tai yhdessä aiheutuva melutaso ei ylitä ympäristön asuin- ja lomarakennuksilla päivääjän keskiäänitason raja-arvoja missään louhinnan vaiheessa tai toimintatilanteessa. Toiminta-alueella ei ole merkittävää yönaikaista melua aiheuttavaa toimintaa.

Vastoin valittajien väitteitä toiminta on kaavanmukaista, sillä ottoalue on merkitty sekä maakuntakaavassa että Vaivion osayleiskaavassa kalliokiviainesten ottoalueeksi. Koska ottaminen kohdistuu maakuntakaavassa maa-ainesten ottamiseen varatulle alueelle, lupa voidaan myöntää 15 vuodeksi.

Lähialueiden asukkaille aiheutuvien häiriöiden torjumiseksi luvassa on annettu määräyksiä muun muassa toiminta-ajoista, toimintojen sijoittelusta sekä melun, pölyn ja tärinän torjunnasta. Edellä mainitut määräykset mahdollistaisivat toiminnan sijoittumisen MURAUS-asetuksessa annettuja vähimmäisetäisyyksiä lähemmäs häiriintyvistä

kohteista. Asuinrakennuksia tai muita kyseisen asetuksen mukaisia herkkiä kohteita ei kuitenkaan ole hyvin lähellä ottoaluetta. Lähin vakituinen asutus on noin 850 metrin päässä, ja matkaa lähimpään loma-asuntoon on noin 1 000 metriä.

Ottamisalue ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueella. Matkaa pohjavesialueen rajalle on noin 450 metriä ja lähimmälle vedenottamolle noin 1,2 km. Pohjavesialueen läheisyys on kuitenkin huomioitu lupapäätöksessä antamalla määräyksiä muun muassa öljyjen ja muiden kemikaalien käsittelystä ja varastoinnista, toiminnasta onnettomuustilanteissa, pohjaveden pinnan yläpuolelle jätettävästä suojamaakerroksesta sekä pohjaveden laadun tarkkailusta.

Rakennus- ja ympäristölautakunta toteaa, että toiminnan ympäristövaikutuksia on selvitetty kattavasti, ja lupahakemuksen liitteenä olevien pohjavesi-, luonto- ja maisema- sekä meluselvitysten mukaan luvan myöntämiselle ei ole ollut estettä. Lupapäätöksessä on annettu määräyksiä lähialueen asukkaille aiheutuvien häiriöiden sekä maaperän, pohjaveden ja pintavesien pilaantumisen ehkäisemiseksi ja luonnonvarojen säilyttämiseksi. Valituskirjelmässä ei ole esitetty sellaisia seikkoja, jotka vaikuttaisivat lupajaoksen 21.1.2025 tekemään päätökseen. Lupapäätöstä koskeva valitus tulee hylätä ja maa-aines- ja ympäristölupa 1/2025 tulee pitää voimassa. Myös lupajaoksen päätöstä koskeva täytäntöönpanokielto tulee kumota.

Päätös

Hyväksyttiin päätösehdotus.

Ote
Lisätietoja

Vaasan hallinto-oikeus
Ympäristötarkastaja, p. 0400 428 653